

Milovan Danojlic
94 Lessey Street
AMHERST
Massachusetts 01002

tel. (1) /413/ 253-2285

Primljeno

Odgovoreno

22-17-81/1126/SLW

Amherst, 6⁰⁸ sept.81

Draga Ksenija,

Mislím da sam Vam se javljao iz Arizone, u julu, ili početkom avgusta. Posle sam bio nekoliko dana u New Mexicu (Santa Fe, Albuquerque). Zatim smo proveli nekoliko dana u Texasu, u Dallasu. Posle toga, četiri dana u New Orleansu, pa nešto u Atlanti, i u Washingtonu, koliko da obidjemo muzeje. *Ona sam bio još setam dana u NYC.*

U Washingtonu sam svratio kod gospodje Lovecky. Bila je vrlo ljubazna, dala mi je onaj kartončić za zdravstveno osiguranje, i pitala me za predloge, šta da radi s piscima koji dolaze po Fulbrightu, kuda da ih šalje. Rekao sam joj, da je najbolje da ih šalje onamo kud oni žele, da gledaju šta žele. Da ja nisam nikakav predavač, da nisam stručnjak nizasta, i da mi, u svakom slučaju, nije posao da držim casove ili književne večeri... Ona je sve to lepo shvatila, ali ipak bi najviše volela da joj programi književničkih poseta budu odredjeniji. "Ja razumem", kaže, "g.Gadjanskog, koji kaže da to ne može day by day, ali ipak"...

"Evo, sad dolazi Dane Zajc, pa Milisav Savić, pa Vida Ognjanović". Rekao sam joj da će joj za Vidu biti lako, nek je pošalje u neko dobro pozorište. "A pisce?" "Ako neki pisac zeli da živi tri meseca u indijanskom rezervatu, onda je najkorisnije da ga uputite tamo". Onda mi je i sama rekla ono što sam oduvek znao i pretpostavljao, tj. da su te čisto književničke veze malo poteske i uglavnom besmislene, naročito kad se tako zvanično organizuju. Kaže, Mark Strand je trenutno u Utah, i rekao joj je: "Ja sam ovde pobeo da na miru napišem novu knjigu, i ako neki jugoslovenski pesnik zeli da dodje u ovu pustinju, gde bismo se vidjali jednom nedeljno, samo nek dodje..." Nešto slično joj je kazao i naš Charles Simic, naglasivši da je univerzitet na kojem radi provincijalan i dosadan.

Ja sam, naravno, prihvatio njihov potpuno proizvoljan predlog da preostala tri meseca boravka provedem ovde u Amherstu, i ne kajem se. Mesto je prijatno, ljudi su me vrlo lepo dočekali. Moj stari prijatelj Brodsky došao je jedne nedelje ovamo iz New Yorka da mi nadje stan, i nasao mi je nešto sasvim pristojno. Kasnije ću prisustvovati nekim časovima, reda radi, iako je to neobavezno. Uveliko radim novu knjigu, za koju deo materijala pronalazim ovde. Samo, ja sam od početka znao šta hoću, tako da me ništa nije moglo zbuniti ili razocarati. Posto me je gospodja Lovecky

zamolila da joj iznesem pismene sugestije kuda da šalje pisme, rekao sam joj da je možda najbolje da ih, ako sami ne žele nešto drugo, upućuje u velike gradove: tamo imaju i književne krugove, i fakultete, i pozorišta, i izdavace, čak i noćni život... Ako, u ovakvom malom mestu, ne piše novu knjigu, onda mora da je grozno. Meni je odlično.

Sve sam Vam ovo ispričao i sa ciljem da pismo pokazete kolegi Gadjanskom; razume se, kad se budem vratio, popričaćemo o mom iskustvu, ako on bude želeo.

Sad u vezi s povratkom: možda biste mi već mogli poslati otvorenu avionsku kartu, s pravom kraćeg sletanja u Parizu, gde treba da pokupim neke stvari, koje su mi ostale tamo. Ovde je ona doplata za prtljag; otuda je nisam koristio, ali ću odmah morati. Kupio sam dosta knjiga.

Molim Vas pozdravite kolegu Gadjanskog i direktora Altmana, Vama svako dobro,

Amos Oz